

LUPANO

PANACCIONE

Senaryo
Wilfrid LUPANO

Çizen ve Renklendiren
Grégory PANACCIONE

AŞK DENİZİ

© 2021, Tudem Yayın Grubu
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin ve resim hakları © 2014, Éditions Delcourt

İlk baskı 2014 yılında, Fransa'da *Un Océan d'Amour* adıyla Éditions Delcourt tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bu kitabın telif hakları Akan Ajans aracılığıyla alınmıştır.

SENARYO: Wilfrid Lupano
RESİMLEYEN: Grégory Panaccione
ÖNSÖZ: Paco Roca, **ÇEVİREN:** Murat Tanakol
YAYINA HAZIRLAYAN: Ayşegül Utku Günaydın
GRAFİK UYGULAMA: Aynur Sarıbüyük

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Başkent Organize San. Bölgesi 22 Cad. No:6 Malıköy, Temelli/Ankara
Tel: 0 312 284 18 14

Birinci Baskı: Şubat 2023 (2000 adet)

ISBN: 978-605-73012-1-5
Yayınevi sertifika no: 45041
Matbaa sertifika no: 48083

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

DESEN, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. AŐ'nin tescilli markasıdır.

Senaryo
Wilfrid LUPANO

Çizen ve Renklendiren
Grégory PANACCIONE

Şu an yaptığım aslında ekmek tekne saygısızlık etmek. Neden mi, çünkü ne diyalogların, ne açıklayıcı metinlerin, ne de tek bir yansıma sözcüğün yer aldığı “sessiz” bir kitaba önsöz yazmak adına kelimeler yağdırmak bana göre kutsala saygısızlık etmek demek.

Oldum olası sessiz hikâyeleri sevmişimdir; çizgi roman, illüstrasyon veya film olması fark etmez. Hepsi de büyüleyici, insanı alıp götüren, farklı bir okuma deneyimi sunuyor.

George Méliès’in *Ay’a Seyahat* filmi ilk ne zaman izlediğimi hatırlamıyorum, muhtemelen tasarım öğrencisi olduğum sıralardı. O yıllarda çizgi roman üzerine eğitim olanağı yoktu, ben de bu yüzden grafik tasarım okudum. Okulda benim gibi tasarım dünyasından ziyade çizgi romana ve sinemaya tutkun kişiler vardı hep. Bizim kuşağın favorilerinden biri bilimkurgu türüydü ve 2001 *Bir Uzay Destanı*’ndan *Yasak Gezegen*’e epeyce film izlemiştik. Fakat *Ay’a Seyahat*’in bende uyandırdığı duygular, tüm o büyük başarı kazanmış sesli filmlerdekilerden tamamen farklıydı.

Elbette Charlot ve Buster Keaton’ın sessiz komedilerini biliyordum ama Méliès’in filmi beni ve arkadaşlarımı yakalamış, bırakmıyordu ve bizi sessiz filmle ilgilenmeye zorladı. Böylece o dönemde daha çok sessiz film izlemek için bir grup kurduk. VHS video kasetleri öğle yemeği saatlerinde okul kantininde elden ele dolaşırı. Onları, seksenlerin sonunda gazete bayilerini dolduran çizgi roman dergileriyle değiş tokuş ederdik. Her birimiz TVE’nin çeşitli yayın dönemlerinden ya da klasik sinema bölümü olan, kenarda köşede kalmış herhangi bir video kulübünden erişebildiğimiz eski-yeni ne kadar film varsa bulurduk. Bu süre boyunca ara vermeden *Bir Ulusun Doğuşu*, *Bağdat Hırsızı*, *Metropolis*, *Doktor Caligari’nin Muayenehanesi*, *Faust* ve tüm Alman ekspresyonist sineması olmak üzere pek çok sessiz film izledik. Her film bizi büyülüyor, sinemanın diline, sahne kompozisyonuna dair yeni şeyler öğreniyorduk. Hitchcock, sessiz filmlerin yönetmenlik kariyerinde olmazsa olmaz bir yeri olduğunu söylemişti. O sinema bizim çizgi roman dünyası okumalarımızla da birleşerek illüstrasyonlarımızı, çizgi bantlarımızı ve tasarımlarımızı etkisi altına alıyordu. Fakat o eski filmlerden etkilenen sadece biz değildik. Baktıkça modern bilimkurgu sinemasının da *Metropolis* gibi yapıtlardan etkilendiğini (Örneğin *Bıçak Sırtı*) ya da Disney’in *Fantasia*’sında *Faust*’un ne kadar yer tuttuğunu fark ediyorsunuz.

Sesli sinemanın ortaya çıkışı sinema tarihinde el üstünde tutulacak bir dönemin sonu oldu. Birçok eleştirmenin gözünde sesli sinemayla birlikte kalite düşecek ve sessiz filmin altın çağındaki etkileyici niteliğini geri kazanması onyıllar alacaktı.

Ama ses sinemanın dilini değiştirmekten çok, nadide bir ifade biçiminin kökünü kazıdı. O sinemanın canlandırdığı duygu, gerçekliğin kendisinden ziyade rüyada yaşananın hissettirdiğine benzerdi.

Bir rüyayı anlatmaya kalkıp, ona diyaloglar ekleyince bir önceki gece bizi derde, kedere boğan tüm drammatizmin kaybolduğunu fark ederiz. En güzel, en dramatik konuşmaların sessiz hikâyelerde oluşu bu yüzdendir.

Öyleyse, sessiz hikâyelerin o büyü, insanı alıp götüreren ifade biçimi son mu buldu? Belki tesadüfi denemeler olsa bile sinema için diyebiliriz ki, evet. Ama başka imkânlar için hayır.

“Sessiz” hikâyeler çizgi roman dünyasında “sesliler”le birlikte yaşamaya devam ediyor. Aslında çizgi romanlardan hiçbirinde ses olmadığı için sesli ve sessiz diye söz etmek saçma olsa da elbette sözcükleri, destekleyici metinleri ya da diyalogları olan çizgi romanları sadece çizimlerle anlatılardan ayırıştırabiliriz.

Sözsüz çizgi romanın tamamen sessiz sinemadan miras alındığını düşünmekse bir yanılgı olur, çünkü kökleri, art arda dizilen hiciv içerikli illüstrasyonların bir anlatı yolu olarak keşfedilmeye başlamasıyla çizgi romanın bizzat ortaya çıktığı on sekizinci yüzyıla dek uzanır.

O ilk çizgi romanlardan bazıları, açıklayıcı metinlerden destek alan, bazıları da hiçbir metin desteğine dayanmaksızın eyleme sadece çizimle değer katan anlatılardı.

Fakat çoğu görselli ya da görüntülü anlatım biçimi yirminci yüzyıl başlarında denenmeye başladı: fotoğraf, çizgi, henüz emekleme çağındaki sinema... Çizgi romanın bugün bildiğimiz hâli işte o karşılıklı etkileşim ortamından doğdu.

Sözsüz anlatı da yine o yıllarda basında ilk kez boy gösteren çizgi romanın ve sessiz sinemanın, ama özellikle de illüstrasyon ve plastik sanatların etkisi altında gelişti. Çizgi romanın henüz gazete sayfalarından öteye geçemediği bir zamanda, sözsüz ve sadece çizimle aktarılan hikâyeler tüm bir olaylar dizisini baştan sona anlatmaya başlamıştı bile. Sözsüz çizgi romanın Lynd Ward, Otto Nüchel ve Frans Masereel gibi ilk habercileri, sayfalarını sosyal temalar, dönemin istismar ve istismarcılarının teşhiri ve eşitsizlik konularını ele alan çizimlerle tıka basa dolduruyorlardı. Modern grafik romanı müjdeleyen ise tabii ki görselli kitaplar oldu.

Sözsüz çizgi romanın dili, artık soyu tükenen sessiz sinemayla hâlâ birçok ortak noktayı barındırıyor. Hikayenin her ânının yalnızca görüntülerle anlaşılmasını sağlamak ve karakterlerin heyecanını izleyiciye geçirebilmek için mükemmel bir beden dili hâkimiyeti her ikisinde de hayati önemdedir. Fakat bunu yapmak da ancak işinin ehli yazarların haddinedir.

Lupano ve Panaccione, *Aşk Denizi*'yle sözsüz bir çizgi roman yapmanın bu zorlu meydan okumasıyla karşı karşıyalar. Wilfrid Lupano aldığı pek çok albüm ve ödülle artık deneyimli bir senarist. *Les vieux Fourneaux* (Eski Moruklar) serisiyle 2015 yılında Angoulême Uluslararası Çizgi Roman Festivali'nde Halk Ödülü'nü aldı.

Grégory Panaccione çizgi roman dünyasındaki işlerine sinema illüstrasyonlarını da dâhil ederek gösterdiği gibi, olağanüstü renk hâkimiyetiyle her alana çabucak uyum sağlayan bir sanatçı. Bu deniz hikâyesini anlatmak için muazzam çizimlerin ve derinlikli arka planların ve detayların hizmet ettiği *Aşk Denizi* bu üç yönün bileşimini gözler önüne seriyor.

Kitap, *Hazine Adası* ve *Tayfanın Şarkısı* gibi romanlarda hissettiğimiz bir tatla denizle iç içe yaşayan kıyı insanlarından, bir köyden söz ediyor. Bu hikâye denize, maceracılar, yazarlara nice hayaller kurduran ve şimdi “modern” insanlığın tehdidine maruz kalmış denize bir övgü. Lupano kendisiyle yapılan bir görüşmede, bu hikâyenin doğumuna yol açan tohumun Meksika'nın Chiapas eyaletine yaptığı ve keyfini çıkarmayı umduğu berrak sular yerine kendini atıklarla dolu bir nehirle baş başa bulunduğu 2005 yılına dek uzanan bir ziyarette atıldığını anlatıyor.

Stoa öğretisini benimsemiş kahramanların kadere karşı mücadelesi içten ve tuttuğunu koparan cinsten. Kitaptaki erkek karakter, o unsurlara karşı devleşen mücadelesinde bize *İhtiyar Balıkçı ve Deniz*'in kahramanını anımsatan bir balıkçı. Kadın da yüzlerce sardalya konservesi dolduracak kadar kucaklıyor aşklarını. Çünkü bu, her şeyden önce bir aşk hikâyesi. Hem de öyle keyif verici, dingin bir aşk ki, varlığını sürdürmek için fırtına olup esmeye, okyanusu çalkalamaya hazır.

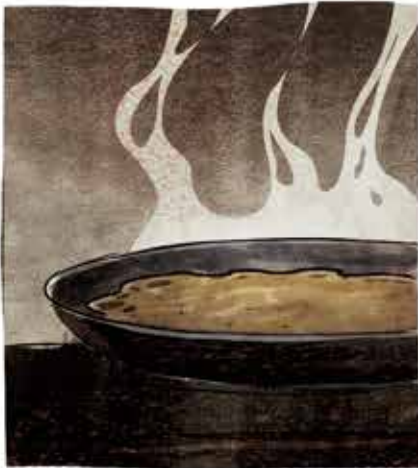
Lupano ve Panaccione *Aşk Denizi*'nde pırlıl pırlıl çizimler ve açık bir anlatımla bu imkânı kullanmakta ne denli usta olduklarını ortaya koyuyorlar. Ama şimdi sevgili okur, bu okuma deneyimiyle yüzleşme zamanı. Sıra sende. Sözsüz çizgi roman fazladan bir çaba ister: Ne eylemi ya da duyguları açıklayıcı bir metin desteği var, ne de bir karede ne kadar zaman geçirmemiz gerektiğini bize söyleyecek herhangi bir şey. Fakat sözsüz hikâyelerin hazzı da köklerini kesinlikle bu karşı karşıya gelişte bulur. Hem tümüyle kişiye özgü bir okuma deneyimidir bu, hem de tekrar okumalara açık bir yapısı vardır. Sözsüz çizgi romanın sihri de, benim kendini ifade etmenin en yüksek düzeyi olarak gördüğüm o soyu tükenmiş sessiz filmleri o kadar sevmenin nedeni de bu işte.

Bu, kutsalına saygısızlık eden önsözü bitirme vakti geldi. Kelimeler sussun, nihayet konuşma sırası çizgide.

Sevgili okur, dalgaların kayalara öfkeyle vuran sesini dinlemeye hazır ol. Rüzgârı ve fırtınayı, hayal edebileceğin en gürültülü denizi duymaya hazırlan. Işığı ve sessizliği duymayı bekle. Gözünde canlanabilecek en güzel, en keyif verici diyalogları dinlemeye hazırlan. Çünkü elinin altındaki bu: hayal etmek.

Paco Roca

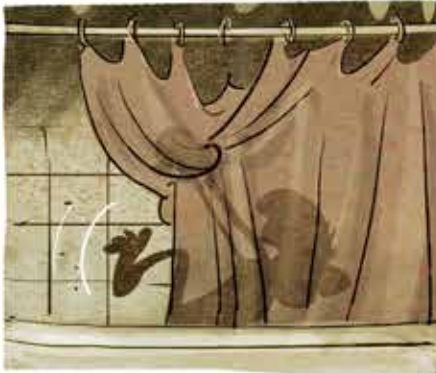
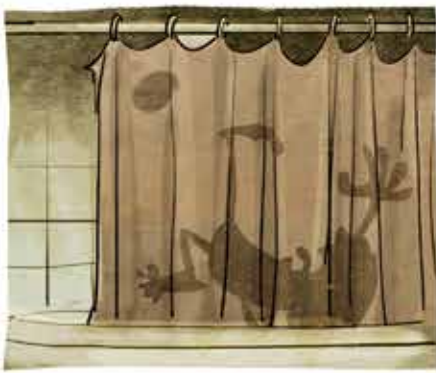

* Sardalya Konservesi - Nefis

Gözlüklü, çelimsiz ve yaşlı bir balıkçı her sabah, kendisine hayli düşkün, anaç ve evleriyle sabırla ilgilenen karısını geride bırakarak denize açılır. Ancak bir sabah evden çıkar ve geri dönmez; yanlışlıkla büyük bir balıkçı gemisinin ağlarına takılarak Atlantik'e kadar sürüklenir. Geride bıraktığı köyünde ise insanlar merak içindedir. Öldüğü varsayılsa da karısı bunu şiddetle reddeder; kocasının yaşadığına dair inancını hiç kaybetmez ve onu bulmak için destansı bir yolculuğa çıkar.

İçindekiler: Okyanus (su, tuz, deniz atıkları), aşk (gül suyu, öpücük, evlilik), sardalya, martı, krep, istakoz, yaşlı bir kadın, çeşitli soslar (macera, gerilim, ikinci derece duygusal drama, tersköşeler, absürdlük, mizah), Che Guevara (%0,5)

Yansıma sözcük ve metin içermez.

100 gram için besin değerleri

Enerji değeri: yüksek.

Protein (gemi enkazı, fırtına, aksiyon, şiir, seyahat) 65 g

Karbonhidrat (muhteşem manzaralar, melodrama esansı) 35 g

Yağ (cesur mizah, değerler) 0 g

Hacim
400 ml

Net Miktar
900 g

desenyayinlari.com.tr

DesenYayinlari.Tudem

@desenyayinlari

ISBN: 978-605-73012-1-5

9 786057 301215